

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 466/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **TOPELITY s.r.o.**, Južná trieda 97, Košice, IČO 36 597 724, zastúpenej Advokátska kancelária Juristi s.r.o., Krivá 3, Košice, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 29Cb/119/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje uznesenie mestského súdu sp. zn. 29Cb/119/2018 z 2. apríla 2025, ako aj uznesenie sp. zn. 29Cb/119/2018 z 29. mája 2025 zrušiť a prikázať mestskému súdu konať vo veci dovolacieho konania proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/170/2022 z 25. apríla 2024.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že v právnej veci sťažovateľky proti žalovanému CASSOVIA Development KVP, s.r.o., o zaplatenie 55 200 eur s príslušenstvom vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 29Cb/119/2018 (od 1. júna 2023 Mestský súd Košice) a následne v odvolacej inštancii na krajskom súde pod sp. zn. 3Cob/170/2022 bol právnenému zástupcovi sťažovateľky 15. júna 2024 doručený rozsudok krajského súdu č. k. 3Cob/170/2022-247 z 25. apríla 2024, ktorým potvrdil rozsudok prvoinštančného súdu, ktorým bola žaloba sťažovateľky zamietnutá.

3. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka v zákonnej lehote dovolanie, a to na základe dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

4. Mestský súd uznesením sp. zn. 29Cb/119/2018 z 2. apríla 2025 vydaným vyšším súdnym úradníkom rozhodol, že dovolacie konanie zastavuje. Proti predmetnému uzneseniu podala sťažovateľka v zákonnej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením mestského súdu sp. zn. 29Cb/119/2018 z 29. mája 2025 zamietnutá.

II. Argumentácia sťažovateľky

5. Z uznesenia mestského súdu z 2. apríla 2025 vyplýva, že vyšší súdny úradník odôvodnil výrok o zastavení dovolacieho konania tým, že sťažovateľka nezaplatila súdny poplatok za dovolanie v stanovenej lehote, pričom vo výzve z 26. septembra 2024 bola poučená o právnych následkoch nezaplatenia súdneho poplatku v stanovenej lehote.

6. Sťažovateľka podaním doručeným súdu 23. októbra 2024 podala žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorá bola zamietnutá uznesením mestského súdu sp. zn. 29Cb/119/2018 z 21. decembra 2024. Mestský súd uznesením sp. zn. 29Cb/119/2018 zo 4. februára 2025 sťažnosť sťažovateľky proti predmetnému uzneseniu zamietol. Po právoplatnosti uznesenia o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov sťažovateľka nebola opätovne vyzvaná na úhradu súdneho poplatku za dovolanie, ale hneď bez ďalšieho bolo rozhodnuté o zastavení dovolacieho konania.

7. V záujme zachovania práva na súdnu ochranu platí, že po právoplatnosti uznesenia o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku je konajúci súd povinný poskytnúť strane primeraný časový priestor na zaplatenie súdneho poplatku tým spôsobom, že ju opätovne vyzve na jeho zaplatenie. Uvedený záver konštantne vyplýva z ustálenej súdnej praxe všeobecných súdov (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/164/2010 z 30. augusta 2010), ústavného súdu (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 588/2000 z 2. mája 2002), ako aj z právnej teórie (napr. ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 919.).

8. Mestský súd sťažovateľke takýto primeraný časový priestor na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie neposkytol. Svoj postup odôvodnil tým, že sťažovateľke bol poskytnutý dostatočný časový priestor na zaplatenie súdneho poplatku, pretože uznesenie o zastavení dovolacieho konania bolo vydané po uplynutí viac ako 10 dní od právoplatnosti uznesenia o neoslobodení od súdneho poplatku, t. j. dlhší čas ako vo výzve.

9. Sťažovateľka zastáva názor, že taká argumentácia konajúceho súdu neobstojí, poukazujúc na čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorý je vyjadrením základného práva účastníka konania domáhať sa súdnej ochrany. Výklad a aplikácia jednotlivých ustanovení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) vrátane súvisiacich ustanovení Civilného sporového poriadku musia v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu.

10. Zastavenie dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku predstavuje pre účastníka konania závažný procesný dôsledok, keďže v dôsledku uplynutia lehoty na podanie dovolania už nemožno dovolanie úspešne podať znova. Zastavenie dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku teda pre účastníka konania *de facto* znamená odňatie možnosti úspešne podať

d'alsie opravne prostriedky (dovolanie, ustavna s'aznost', s'aznost' na Európskom súde pre ľudské práva). Je preto nepochybne žiaduce, aby účastník konania mal exaktnú vedomosť o tom, kedy mu uplynie lehota na zaplatenie súdneho poplatku, čo je možné naplniť iba zaslaním výzvy na jeho zaplatenie s určením presnej lehoty a s poučením o následkoch jej nezaplatenia, čo nebolo splnené.

11. Navyše s poukazom na princíp právnej istoty, vychádzajúc súčasne z poukázanej ustálenej jednotnej a konzistentnej súdnej praxe a právnej teórie (bod 7 tohto uznesenia), je objektívne oprávnené očakávať, že procesný postup (opätovná výzva na zaplatenie súdneho poplatku po právoplatnosti uznesenia o neoslobodení od súdneho poplatku) sa aplikuje aj v prípade sťažovateľky ako žalobkyne. Zastavenie dovolacieho konania bez ďalšieho hneď po právoplatnosti uznesenia o neoslobodení od súdneho poplatku je navyše porušením právnej istoty sťažovateľky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom mestského súdu, ktorý po zamietnutí oslobodenia sťažovateľky od platenia súdnych poplatkov zastavil dovolacie konanie iniciované sťažovateľkou z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku ani v primeranej lehote po právoplatnom rozhodnutí o nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov bez toho, aby sťažovateľku opätovne vyzval na zaplatenie súdneho poplatku.

III.1. K napadnutému uzneseniu mestského súdu z 2. apríla 2025:

13. Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

14. Sťažovateľka využila svoje právo podať proti uzneseniu mestského súdu z 2. apríla 2025 vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažnosť podľa § 239 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť mestský súd prostredníctvom sudcu, ktorý v prípade zistenia zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľky uznesením vyššieho súdneho úradníka bol zároveň povinný týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu.

15. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K napadnutému uzneseniu mestského súdu z 29. mája 2025:

16. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné,

a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

17. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

18. Rozhodovanie o súdnych poplatkoch – o naplnení zákonom ustanovených predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov, o následkoch nepriznania oslobodenia od povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich sa súdnych poplatkov vychádzať (porov. I. ÚS 27/2014, III. ÚS 559/2011, III. ÚS 441/2014).

19. Aplikujúc uvedené východiská, ústavný súd hodnotí, že mestský súd pri rozhodovaní o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku interpretoval a aplikoval § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch spôsobom, ktorý je ústavne konformný. Ide o aplikáciu a výklad jednoduchého/podústavného práva reglementujúceho otázku poplatkovej povinnosti za podané dovolanie.

20. Z napadnutého uznesenia mestského súdu vyplýva, že výzvou z 26. septembra 2024 doručenou právnemu zástupcovi sťažovateľky 13. októbra 2024 bola sťažovateľka vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Na túto výzvu sťažovateľka reagovala 23. októbra 2024 žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov, o ktorej rozhodol mestský súd uznesením z 20. decembra 2024, ktorým oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie sťažovateľke nepriznal. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 28. februára 2025. Mestský súd po právoplatnosti uznesenia o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku za dovolanie sťažovateľku opätovne novou výzvou na zaplatenie tohto súdneho poplatku nevyzýval. Mestský súd poukázal na to, že poskytol sťažovateľke primeranú dodatočnú lehotu na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie (celkovo 32 dní), no vzhľadom na to, že sťažovateľka ani v tejto dodatočnej lehote súdny poplatok za dovolanie nezaplatila, súd dovolacie konanie v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch zastavil.

21. Z uznesenia mestského súdu z 29. mája 2025 vyplýva dostatok právne relevantných argumentov odôvodňujúcich ním prijaté rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania. Je nesporné, že právo na prístup k súdu je jedným zo základných komponentov práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru. Vyberanie súdnych poplatkov je v zmysle rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva prípustným obmedzením práva na prístup k súdu. Pokiaľ si sťažovateľka túto povinnosť nesplnila a nesplnila ani predpoklady na oslobodenie od jeho platenia, mestský súd nemal (za týchto okolností) inú možnosť, než dovolacie konanie zastaviť.

22. K sťažnostnej námietke sťažovateľky odvolávajúcej sa na rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 5Cdo/164/2010 ústavný súd konštatuje, že predmetnú argumentáciu vyhodnotil ako bezpredmetnú z dôvodu, že toto rozhodnutie bolo prijaté ešte za účinnosti Občianskeho súdneho

poriadku a súčasne sa v ňom rieši odlišná procesná situácia (k zastaveniu konania došlo bez poskytnutia primeranej/žiadnej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku po tom, ako súd neoslobodil žalobcu od súdnych poplatkov). V nadväznosti na uvedené závery tak nie je opodstatnená námietka sťažovateľky, že mestský súd nerešpektoval záver prijatý najvyšším súdom v jeho uznesení sp. zn. 5 Cdo 164/2010 z 30. augusta 2010, keď aj z tohto rozhodnutia je zrejmé, že najvyšší súd ním sledoval úmysel pre prípad nepriznania oslobodenia od súdnych poplatkov poskytnúť strane sporu na účel možnosti uplatnenia práva na súdnu ochranu reálny časový priestor na úhradu súdneho poplatku a na pokračovanie v konaní vo veci samej. V danom prípade mestský súd takýto časový priestor sťažovateľke vytvoril a dovolacie konanie zastavil až po tom, ako sťažovateľka súdny poplatok neuhradila ani v dodatočnej lehote dlhšej ako 10 dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

23. V súvislosti s problematikou oslobodenia od súdnych poplatkov sťažovateľka poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 588/2000, ktoré v právnej vete uvádza: „Ak súd rozhoduje o návrhu účastníka na oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 138 ods. 1 OSP, je účelom tohoto rozhodovania posúdiť pomerov účastníka, ako aj svojvôle alebo zrejmej bezúspešnosti pri uplatňovaní alebo bránení práva. Do nadobudnutia právoplatnosti tohoto rozhodnutia nie je teda otázka povinnosti zaplatiť súdny poplatok konečným spôsobom rozhodnutá. Pre prípad nepriznania oslobodenia od súdnych poplatkov musí byť účastníkovi konania na účel možnosti uplatnenia práva na súdnu ochranu poskytnutý reálny časový priestor na úhradu súdneho poplatku a na pokračovanie v konaní vo veci samej.“ Odhliadnuc od skutočnosti, že všeobecné súdy pri svojom rozhodovaní judikatúrou českých súdov viazané nie sú, aj z citovanej právnej vety vyplývajú obdobné právne závery ako v prípade uznesenia najvyššieho súdu (bod 22 tohto uznesenia) týkajúce sa potreby poskytnutia primeraného časového priestoru strane konania na zaplatenie súdneho poplatku, čo bolo v právnej veci sťažovateľky naplnené.

24. Ústavný súd dodáva, že v zmysle § 10 ods. 2 písm. e) zákona o súdnych poplatkoch pre nezaplatenie poplatku súd podľa § 9 konanie nezastaví, ak do uplynutia lehoty na zaplatenie súdneho poplatku bol podaný návrh na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorému súd vyhovel; ak súd návrhu vyhovie len sčasti, vyzve poplatníka na zaplatenie súdneho poplatku v takom rozsahu, ktorého sa oslobodenie netýka. Ani zákonná úprava teda povinnosť súdu opätovne vyzývať na zaplatenie súdneho poplatku neupravuje. V prípade sťažovateľky nešlo o situáciu predvídanú citovaným ustanovením (keď sa návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov sčasti vyhovie), keďže jej návrhu na priznanie oslobodenia nebolo vyhovené v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené právny názor vyslovený v komentári k Civilnému sporovému poriadku (k § 254) o povinnosti súdu zaslať opätovnú výzvu poplatníkovi po právoplatnosti rozhodnutia o neoslobodení od platenia súdnych poplatkov, na ktorý sťažovateľka poukazuje (bod 7 tohto uznesenia), nemožno chápať ako záväzný, ale iba ako nástroj na objasnenie práva, ktorým nie sú všeobecné súdy povinné sa riadiť a ktorý jednoznačne nevyplýva ani z právnej úpravy súdnych poplatkov, ani z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/164/2010.

25. Ústavný súd vzhľadom na prezentované závery uzatvára, že nie je oprávnený vstupovať do tejto ústavne udržateľnej interpretácie relevantného ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch v situácii, keď mestský súd zvolil podľa ústavného súdu ústavne korektný výklad tejto právnej normy, ktorým nijako nebol porušený ani princíp právnej istoty, na ktorý sa sťažovateľka odvoláva. V obdobných

právných veciach (pozri II. ÚS 441/2023, II. ÚS 528/2020, II. ÚS 243/2022) napokon ústavný súd dospel k identickým právnym záverom, od ktorých nemá dôvod sa odkloniť ani v tejto právnej veci.

26. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, III. ÚS 288/2016).

27. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi postupom mestského súdu a jeho uznesením z 29. mája 2025 a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

28. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu